

Planerings- och kalkylavdelningen

19.12.2003

Till arbetspensionsanstalterna

KARTOR ÖVER TILLÄGGSFÖRMÅNER FRÅN 31.12.2004

Regeringens proposition om pensionsreformen inom den privata sektorn 1.1.2005 har distribuerats till pensionsanstalterna med cirkulär A 38/2002 och lagändringarna enligt propositionen med cirkulär A 23/2003. Lagändringarna orsakar ändringar i kartorna över tilläggsförmåner. Som bilaga till detta cirkulär finns kartorna som Pensions- skyddscentralens styrelse har fastställt 17.12.2003 över tilläggsförmåner.

1 TILLÄGGSSKYDD ENLIGT APL

Försäkring enligt sänkt pensionsålder i grundskyddet upphör från 1.1.2005. Sänkt pensionsålder kvarstår i tilläggsskyddet, som enligt lagens ikraftträdelsebestämmelse också ger rätt att få pension enligt grundskyddet vid den sänkta pensionsåldern. Också försäkringen av utvidgningen av villkoren för familjepension vad gäller grund- och tilläggsskyddet upphör från 1.1.2005.

Om i registrerad tilläggspensionsordning ingår kvantitativ tilläggspension, fortsätts tilläggspensionsförsäkringen på så sätt att ett belopp i euro som fastslås 31.12.2004 försäkras och omräknas att motsvara förändringen i den årligen fastställda lönekoeficienten.

2 TILLÄGGSSKYDD ENLIGT FÖPL/LFÖPL

Om i en företagares tilläggspensionsordning ingår sänkt pensionsålder, har företagaren rätt att få pension enligt grundskyddet från denna företagarkerksamhet vid pensionsåldern i tilläggsskyddet, dock tidigast vid 60 års ålder. Tidigare fribrev får företagaren vid pensionsåldern i tilläggsskyddet.

Pensionsordningar enligt tilläggsskyddet i FöPL och LFöPL med vilka kvantitativt tilläggsskydd har försäkrats kan fortsätta som förut eller det försäkrade beloppet kan anpassas 1.1.2005 till lagändringen genom att

19.12.2003

beräkna pensionen och fribreven enligt grundskyddet enligt lagen som träder i kraft 1.1.2005.

3 KARTOR ÖVER TILLÄGGSFÖRMÅNER

Strukturen i de bifogade kartorna över registrerbara tilläggsförmåner enligt lagen om pension för arbetstagare, lagen om pension för lantbruksföretagare och lagen om pension för företagare är följande:

- i den inledande delen till kartorna enligt både APL och LFöPL och FöPL redogörs för lagändringen 1.1.2005
- efter den inledande delen framgår de bestämmelser som gällde före 31.12.2004 för APL:s del i punkterna I – XI och för LFöPL:s och FöPL:s del i punkterna I - VI
- i punkt XII i kartan enligt APL redogörs för fastställandet av den målsatta pensionen som skall fastslås i tilläggskyddet, beloppet av pension som köps med betalning i ett för allt vid tidpunkten för pensionsfallet, rätten att få pension enligt villkoren för tilläggskyddet, samordningen och registreringen av tilläggskyddet
- i punkt VII i kartan enligt LFöPL och FöPL redogörs för anpassningen av beloppet av tilläggsförmån, rätten att få pension enligt villkoren för tilläggskyddet och samordningen.

4 TILLÄMPNINGSCIRKULÄR

Tillämpningscirkuläret som hänför sig till lagändringarna 1.1.2005 gällande registrerat tilläggskydd och sänkta pensionsåldrar ges senare.

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Christina Lindell

T = M

Kartor, vilka pensionsskyddscentralens styrelse fastställt över de enligt lagen om pension för arbetstagare, lagen om pension för lantbruksföretagare och lagen om pension för företagare registrerbara tilläggsförmånerna

Karta över registrerbara tilläggsförmåner enligt 11 § APL

Sammanjämkning av registrerade tilläggs pensionsordningar med lagändringarna från ikraftträdelsen 1.1.2005

Enligt 11 § 8 mom. APL (634/2003) försäkras förbättringarna av villkoren för att erhålla minimiförmåner inte längre efter 31.12.2004. Försäkringen av kvantitativa tilläggsförmåner som var gällande vid tidpunkten 1.11.2002 för givandet av regeringens proposition om ändring av lagen (242/2002 rd) och som fortgår 31.12.2004 fortsätts som fastslagna belopp i euro. Det belopp som skall fastslås 31.12.2004 erhålls genom att beräkna beloppet av den målsatta tilläggsnivån för ålders-, invalid-, arbetslöshets- och familjepensionen samt begravningsbidraget enligt den karta över registrerbara tilläggsförmåner vilken är gällande vid denna tidpunkt.

Det fastslagna beloppet i euro omräknas att motsvara förändringen i den årligen fastställda lönekoeficienten.

Vid tidpunkten för pensionsfallet tillåts tilläggs pension som köps med betalning i ett för allt, om den totala pensionsnivån i annat fall skulle bli lägre än det gränsbelopp som har fastställts i försäkringsavtalet.

I kartans punkt XII finns bestämmelser om fastställandet av den målsatta tilläggs pensionen i specialfall, tilläggs pensionsskydd som köps med betalning i ett för allt vid tidpunkten för pensionsfallet samt om rätten att få pension eller begravningsbidrag enligt villkoren för tilläggs pensionsskyddet.

Karta som gäller 31.12.2004 över registrerbara tilläggsförmåner enligt 11 § APL

I Förbättringar beträffande villkoren för erhållande av minimiförmåner

a) Pensionsåldern

Pensionsåldern får väljas förutom till 65 år också till hela år som är lägre.

b) Utvidgningen av villkoren för familjepension

Villkoren för familjepension får utvidgas som följer:

1) Vid familjepension iaktas inte i 4 a § 2 och 3 mom. APL och i ikraftträdelsestadgandets 2 mom. i lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare som gavs 9.2.1990 (100/90) nämnda åldersgräns för efterlevande make vid förmånslåtarens död, tidsbegränsning gällande äktenskapets längd och inte åldersgränsen 50 år för efterlevande make vid ingående av äktenskap. Om den efterlevande maken dock på basen av ett tidigare äktenskap har rätt till pension som motsvarar familjepension enligt i 8 § 4 mom. APL nämnda lagar, pensionsreglemente eller pensionsstadgor, är han eller hon inte berättigad till ny familjepension.

Åldersgränsen för efterlevande make vid förmånslåtarens död är 40 år för änkor födda före 1.7.1950 och för övriga efterlevande makar 50 år. Tidsbegränsningen gällande äktenskapets längd är tre år för änkor födda före 1.7.1950, som var gifta med förmånslåtaren 1.7.1990, och för övriga efterlevande makar fem år.

Tidsbegränsningen för äktenskapet skall dock tillämpas om förmånslåtaren från det äktenskapet ingått intill sin död varit arbetsoförmögen i sådan grad som berättigar till full invalidpension; och

2) Åldersgränsen 18 år i 4 a och 4 b § APL ändras till 21 eller 24 år.

II Storleken av ålders-, invalid- och arbetslöshetspension

Ingår i pensionskyddet tilläggsförmån beträffande pensionens belopp, skall pensionsåldern för tilläggsförmånens del vara densamma som i grundpensionskyddet.

Är arbetsoförmåga föranledd av sjukdom, lyte eller skada, som arbetstagaren var behäftad med vid arbetsförhållandets början, har han rätt till invalidpension på grund av tilläggs-pensionskyddet endast om han blivit arbetsförmögen efter att ha inträtt i tilläggs-pensionskyddet och tidigast ett år efter arbetsförhållandets början.

a) Storleken av ålderspension

Storleken av ålderspension skall bestämmas enligt följande principer.

Tjänstgöringstid

Beräkningssättet för den till pension berättigande tjänstgöringstiden skall bestämmas i försäkringsavtalet. Tjänstgöringstiden kan även väljas så att den avviker från den verkliga tjänstgöringstiden. Tjänstgöringstid efter pensionsålder må icke räknas som till pensions berättigande tjänstgöringstid. Den till full pension berättigande tjänstgöringstiden n skall väljas så, att n ligger mellan 300 och 480 månader.

Pensionsgrundande lön i tilläggs-pensionen

Den pensionsgrundande lönen kan bestämmas på samma sätt som den är bestämd för vederbörandes grundpensionskydd. Den pensionsgrundande lönen kan också bestämmas så att den högre av följande används som pensionsgrundande lön: den pensionsgrundande lönen för vederbörandes grundpensionskydd enligt den lag som gäller efter 31.12.1995, eller den pensionsgrundande lönen för vederbörandes grundpensionskydd enligt lagen som gäller 31.12.1995. När den pensionsgrundande lönen räknas ut anses ett arbetsförhållande som har avslutats med stöd av 2 § 5 mom. APL ha fortgått utan avbrott.

Full tilläggs-pension

Storleken av full tilläggs-pension beräknas sålunda att den av tilläggs-pensionen och den på samma arbetsförhållande grundade APL-grundpensionen bildade fulla målsatta pensionen utgör det i försäkringsavtalet bestämda procentbeloppet p % av den pensionsgrundande lönen. Härvid betraktas ett arbetsförhållande som avbrutits med stöd av 2 § 5 mom. APL ha fortgått utan avbrott. Är arbetstagarens till pension berättigande tjänstgöringstid kortare än den i försäkringsavtalet bestämda, till full pension berättigande tjänstgöringstiden n månader, utgör den målsatta pensionen den av antalet till pension berättigande hela tjänstgöringsmånader utvisande n :te delen av dessa fulla belopp. Då full tilläggs-pensions belopp räknas ut kan som grundpensioner även beaktas övriga i 8 § 4 mom. APL nämnda grundpensioner som baserar sig på samma arbets- eller tjänsteförhållande under förutsättning att motsvarande arbets- eller tjänsteförhållandetider räknas till tid som berättigar till tilläggs-pension. Dessutom kan tilläggs-pensionens storlek bestämmas så, att den av tilläggs-pension, som bestämts på ovan angivet sätt, utgör den proportionella del, som motsvarar den från tilläggs-pensionssystemets ikraftträdande till pensionsåldern beräknade andelen av hela den till tilläggs-pension berättigande tjänstgöringstiden.

Procenttalet p skall väljas så det är högst 66.

Beräkning av grund-pensionen

Den tid, som arbetstagaren möjligen tjänstgjort utöver pensionsåldern, beaktas inte vid beräkning av grundpensionen. Grundpensionerna och tilläggs-pensionerna skall beaktas ombildade så att de motsvarar tilläggs-pensionsanordningens pensionsålder. När grundpensionen räknas ut för den tid som återstår fram till pensionsåldern beräknas den intjänade pensionen enligt den årliga intjäningsprocenten 1,5 %. Om likväl invalid- och arbetslöshetspension bestäms enligt alternativ II b 1), beräknas pensionen som tjänas in under den återstående tiden enligt 5 § 1 och 3 mom. APL. Den del av grundpensionen som motsvarar den i 5 § 2 mom. 1 punkten APL avsedda intjänade över 1,5 procent stora årliga tillväxten, samt höjning i grundpensionen enligt 7 f § APL likställs vid beräkningen av tilläggs-pensionens storlek med fribreven av övriga arbetsförhållanden. Höjning av grundpensionen enligt 7 g § APL beaktas inte vid uträknande av tilläggs-pensionens storlek enligt punkterna II a och II b. APL-grundpensionen skall beräknas med beaktande av förrättad i 8 § APL och 8 § APF avsedd samordning med pensionerna i 8 § 4 mom. 1, 2, 12 och 13 punkterna APL, samt med de pensioner i 8 § 4 mom. 10 och 11 punkterna APL som av arbetsgivaren anmäls till beaktande vid begränsningen av tilläggs-pension. Då samordning förrättas kan även pensioner som nämns i 8 § 4 mom. 3-9 punkterna APL som av arbetsgivaren anmäls till beaktande beaktas.

Då den till pension berättigande tjänstgöringstiden beräknats från en senare tidpunkt än den då arbetsförhållandet begynte, skall vid uträknan-det av tilläggs-pensionens storlek av APL-grundpensionen den del, som motsvarar tid, vilken ej beaktats vid uträkningen av den målsatta pensionen likställas med fribrev av övriga arbetsförhållanden.

Begränsning

Tilläggs-pensionens belopp begränsas sålunda att den tillsammans med APL-, KAPL-, KoPL- och SJPL-ålderspensionerna, med folkpensionen och med andra sådana på arbets- och tjänsteförhållanden

samt på FöPL och LFöPL underkastade företagarperioder grundade ålderspensioner, som av arbetsgivaren anmäls till beaktande, utgör högst r % av den pensionsgrundande lön som begränsningen grundar sig på. Som den pensionsgrundande lön som begränsningen grundar sig på används den högsta APL-pensionsgrundande lönen av ett arbetsförhållande i vilket minst ett år räknas till pensionsberättigande tid, eller den pensionsgrundande lönen som tilläggspensionen grundar sig på. Om arbetstagaren inte har rätt till grundpension på grund av ett sådant arbetsförhållande i vilket minst ett år är pensionsberättigande tid, används den pensionsgrundande lönen för det arbetsförhållande som tilläggspensionen grundar sig på som den pensionsgrundande lön som begränsningen grundar sig på. Vid bestämmandet av den pensionsgrundande lön som begränsningen grundar sig på betraktas ett arbetsförhållande som tilläggspensionen grundar sig på och som avslutas med stöd av 2 § 5 mom. APL ha fortgått utan avbrott.

När den ovan nämnda begränsningen görs kan i de tilläggs pensionsanordningar som är i kraft 31.12.1995 en basdel på 445 mark beaktas som folkpension, eller så kan folkpensionen lämnas obeaktad. I tilläggs pensionsanordningar som träder i kraft efter 31.12.1995 beaktas folkpensionen inte vid begränsningen.

Beträffande ålderspensioner som grundar sig på företagarperioder som omfattas av FöPL och LFöPL kan bestämmas att de skall beaktas vid begränsningen utan särskild anmälan av arbetsgivaren. Procenttalet r skall väljas så att det ligger mellan 60 och 66 procent.

Tilläggsdel I pensionssystem med en lägre pensionsålder än 65 år kan till ålderspensionen anslutas en tilläggsdel, som utbetalas från pensionssystemets pensionsålder fram till 65 års åldern. Storleken av denna tilläggsdel kan bestämmas på följande alternativa sätt.

1) Storleken av tilläggsdelen är lika med det belopp, varmed den pension som börjar vid 65 års åldern vid begränsningen minskar ålderspensionens belopp.

2) Tilläggsdelen är lika med de övriga pensioner som börjar vid 65 års ålder och som skall beaktas vid begränsningen av den egentliga tilläggspensionen. Tilläggsdelen begränsas dock till sitt belopp sålunda, att tilläggspensionen under tiden från den lägre pensionsåldern fram till 65 års åldern tillsammans med de övriga ålderspensioner som skall beaktas vid begränsningen av den egentliga tilläggspensionen som börjar vid den lägre pensionsåldern, är högst r % av den pensionsgrundande lönen som begränsningen grundar sig på.

Om den ålderspension som beaktats vid bestämmandet av tilläggsdelen därvid antagits börja vid en lägre ålder än 65 år, kan den mot denna pension svarande tilläggsdelen omvandlas till en livstida ålderspension.

b) Storleken av invalid- och arbetslöshetspension

Storeken av full invalidpension och av arbetslöshetspensions tilläggspension kan fastställas på följande alternativa sätt.

1) Storleken av full invalid- och arbetslöshetspensions belopp kan bestämmas i övrigt som storleken av ålderspensionens tilläggspension, men vid beräkningen av grundpensionen beräknas den pension som tjänas in för den återstående tiden enligt 5 § 1 och 3 mom. APL.

2) Full invalid- och arbetslöshetspensions tilläggspension kan bestämmas vara lika med storleken av ålderspensionens tilläggspension.

Storleken av invalidpension som beviljats såsom delpension är hälften av beloppet av full invalidpension, vars storlek fastställts enligt denna punkt och punkt II c. I invalid- och arbetslöshetspension skall såsom till pension berättigande tjänstgöringstid räknas även den till pensionsåldern återstående tiden i de fall, i vilka denna tid räknas såsom berättigande till grundpension på grund av samma arbetsförhållande.

Invalidpension eller arbetslöshetspension ändras vid pensionsåldern till en lika stor ålderspension.

c) Nedsättning av tilläggspension, om barntillägg ingår i grundpensionen (7 g § APL)

Ingår i grundpension, som person erhåller i form av ålders, full invalid- eller arbetslöshetspension, förhöjning enligt 7 g § APL avdras från tilläggspensionen det belopp, med vilket tilläggspensionen tillsammans med de övriga pensioner, som beaktats vid tilläggspensionens begränsande, överstiger det vid begränsningen använda procenttalet r % av den pensionsgrundande lön som begränsningen grundar sig på. Härvid beaktas dock inte folkpensionen.

d) Samordning av ålders, invalid- och arbetslöshetspension med vissa andra pensioner

Om person som får ålders, invalid- eller arbetslöshetspension dessutom erhåller dagpenning eller olycksfallspension med stöd av lagen om olycksfallsförsäkring, fortlöpande ersättning för egen skada

som beviljats med stöd av trafikförsäkringslagen, ersättning för inkomstbortfall som beviljats enligt lagen om rehabilitering som ersätts enligt lagen om olycksfallsförsäkring, eller enligt lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen, eller livränta med stöd av lagen om skada ådragen i militärtjänst, samordnas dessa primära förmåner och hans ålders, invalid- och arbetslöshetspensioner på basen av arbets- eller tjänsteförhållande eller företagarkerksamhet med iakttagande i tillämpliga delar av stadgandena i 8 och 8 a § APL. Vid uträkningen av samordningsgränsen används samma procenttal r , som i villkoren för pensionsskyddet har förutsatts användas vid begränsning av pensionen. Vid samordning av delpension används härvid procenttalet $r/2$.

Med anledning av samordningen minskas tilläggs pensionen dock endast i sådan utsträckning att de i det föregående stycket nämnda förmånernas sammanlagda belopp förblir minst lika stort som det skulle vara ifall personen inte skulle ha haft rätt till där nämnd primär förmån.

III Tilläggsförmån som hänför sig till familjepensionens storlek

a) Villkoren för familjepension

Villkoren för erhållande av familjepension är antingen desamma som villkoren i 4 a och 4 b § APL eller dessa villkor utvidgade enligt punkt I b. Villkoren skall vara desamma för såväl grundskyddet som tilläggs pensionsskyddet.

Tidigare make till förmånslåtare som nämns i 4 a § 1 mom. 4 punkten APL har dock inte rätt till tilläggs pension.

Tilläggsfamiljepension erlaggs inte

- till efterlevande make vars indragna efterlevandepension börjar löpa på nytt i enlighet med 4 b § 2 mom. APL; eller

- ifall arbetstagaren avlidit inom ett år från arbetsförhållandets början och döden huvudsakligen orsakats av sjukdom, som klart yppat sig före arbetsförhållandets begynnelse eller av lyte eller skada, som han ådragit sig före sagda tidpunkt eller ifall arbetstagaren från inträdet i pensionsskyddet intill sin död varit arbetsoförmögen i sådan grad, som berättigar till full invalidpension.

b) Storleken av familjepension

Storleken av tilläggsfamiljepension skall bestämmas enligt följande principer:

Vid beräkningen av den pensionsgrundande lönen, den högsta pensionsgrundande lönen och den till pension berättigande tjänstgöringstiden iaktas ovan för ålders- och invalidpensionen angivna principer. Skulle förmånslåtare då han avled ha haft rätt till sådan invalidpension som beviljats enligt 6 a § APL med förutsättningen att han då hade blivit arbetsoförmögen, skall den till pensionsåldern återstående tiden räknas som till pension berättigande tjänstgöringstid i de fall, då denna tid räknas såsom berättigande till grundpension på grund av samma arbetsförhållande.

Storleken av tilläggsfamiljepension beräknas genom att från den sammanlagda familjepensionen avdras den på samma arbetsförhållande grundade APL-grundfamiljepensionen, som beräknats innan pensionsjämkning enligt 8 c - 8 f § APL förrättats. Beträffande familjepension och bestämmande av intjänad pension för återstående tid är alternativerna desamma som beträffande invalid- och arbetslöshetspension i punkten II b ovan.

Full sammanlagd familjepension utgör, ifall förmånstagarna är minst tre, det i pensionsskyddets villkor bestämda procentbeloppet q % av den pensionsgrundande lönen. Av sagda belopp utgör full sammanlagd familjepension:

- 6/12, om förmånstagare är den efterlevande maken ensam
- 10/12, om förmånstagare är den efterlevande maken och ett barn
- 4/12, om förmånstagare är ett barn
- 7/12, om förmånstagare är två barn
- 9/12, om förmånstagare är tre barn
- 10/12, om förmånstagare är fyra barn eller fler barn.

Är förmånslåtarens till pension berättigande tjänstgöringstid kortare än den i pensionsskyddets villkor bestämda, till full pension berättigande tjänstgöringen n månader, utgör den sammanlagda familjepensionen den av antalet till pension berättigande hela tjänstgöringsmånader utvisande n :te delen av den fulla sammanlagda familjepensionens belopp.

Då storleken av full tilläggsfamiljepension uträknas kan som grundfamiljepension även beaktas andra i 8 § 4 mom. APL nämnda grundpensioner som grundar sig på samma arbets- eller tjänsteförhållande, förutsatt att motsvarande arbets- eller tjänsteförhållandetider räknas som tid som berättigar till tilläggs pension.

Tilläggsfamiljepensionens storlek kan även bestämmas så, att den av tilläggspension, som bestämts på ovan angivet sätt, utgör den proportionella del, som motsvarar den från tilläggspensionssystemets ikraftträdande till pensionsåldern beräknade andelen av hela den till familjepension berättigande tjänstgöringstiden.

Procenttalet q får vara högst 66.

Beräkning av grundpensionen

Om förmånstagaren till grundfamiljepension är ett eller flera barn och en tidigare make men inte en efterlevande make, skall grundfamiljepensionen beräknas som om förmånstagare var endast ett eller flera barn. Om tilläggsfamiljepensionsskydd anordnats endast för barnen, skall vid beräkningen av tilläggsfamiljepensionens storlek grund- och tilläggsfamiljepensionerna beaktas till de belopp dessa skulle ha om endast barnen var förmånstagare. Om tilläggsfamiljepensionsskydd anordnats för både efterlevande make och barn skall vid beräkning av tilläggsfamiljepensionens storlek tilläggsfamiljepensioner som baserar sig på pensionsanordningar som tecknats endast för barnen lämnas helt obeaktade.

Då tilläggsfamiljepension uträknas likställs den intjänade del av grundpensionen som motsvarar den i 5 § 2 mom. APL avsedda över 1,5 procent stora årliga tillväxten samt höjning i grundpensionen enligt 7 f § APL med övriga fribrev av arbetsförhållanden; däremot beaktas inte de tillägg för helt föräldralösa barn som eventuellt ingår i grundfamiljepensionerna.

Grundfamiljepension enligt APL samordnas enligt 8 § APL och 8 § APF med pensioner som nämns i 8 § 4 mom. 1, 2, 12 och 13 punkten APL samt de pensioner som nämns i 8 § 4 mom. 10 och 11 punkten APL och som arbetsgivaren anmält skall beaktas vid begränsning av tilläggsfamiljepension. Även sådana pensioner som avses i 8 § 4 mom. 3 - 9 punkten APL, som arbetsgivaren anmält att skall beaktas vid begränsning av tilläggsfamiljepension, kan beaktas vid samordningen. Samordningsgränsen är i dessa fall 60 % av samordningsgrunden, då förmånstagare är den efterlevande maken och två barn. I annat fall förvandlas procenttalet att motsvara antalet förmånstagare enligt ovan nämnda relationstal.

Övriga pensioner som behövs vid begränsningen av tilläggsfamiljepension och som nämns i 8 § 4 mom. 1, 2, 12 och 13 punkten APL samt de i 8 § 4 mom. 10 och 11 punkten APL nämnda pensioner som arbetsgivaren anmält till beaktande, samordnas på motsvarande sätt som grundfamiljepension enligt APL.

Då den till pension berättigande tjänstgöringstiden beräknats från en senare tidpunkt än den, då arbetsförhållandet begynte, skall vid beräkning av tilläggspensionens storlek av APL-grundfamiljepensionen den del, som motsvarar tid, vilken ej beaktats vid beräkningen av hela familjepensionen, likställas med fribreven av andra arbetsförhållanden.

Begränsning

Tilläggspensionens belopp begränsas sålunda, att den sammanlagda familjepensionen tillsammans med övriga icke pensionsjämkade APL-, KAPL-, KoPL- och SjöPL-familjepensioner och sådana förmånsålders på arbets- och tjänsteförhållanden samt på FöPL och LFöPL underställda företagarperioder grundade ojämkade familjepensioner, som av arbetsgivaren anmäls till beaktande, utgör högst s % av den pensionslön som begränsningen grundar sig på, om förmånstagare är efterlevande make och två barn. I annat fall omräknas procenttalet s enligt ovan nämnda relationstal till att motsvara antalet förmånstagare. Som den pensionsgrundande lön som är grund för begränsningen används den högsta APL-pensionsgrundande lönen av ett sådant arbetsförhållande i vilket minst ett år räknas till pensionsberättigande tid, eller den pensionsgrundande lönen i det arbetsförhållande som tilläggspensionen ansluter sig till. Om förmånsålders inte har rätt till grundpension på grund av ett sådant arbetsförhållande i vilket minst ett år är pensionsberättigande tid, används den pensionsgrundande lönen för det arbetsförhållande som tilläggspensionen ansluter sig till som den pensionsgrundande lön som begränsningen grundar sig på. Vid bestämmandet av den pensionsgrundande lön som begränsningen grundar sig på betraktas ett arbetsförhållande som tilläggspensionen grundar sig på och som avslutats med stöd av 2 § 5 mom. APL ha fortgått utan avbrott.

Ovan avsedda, av arbetsgivare anmälda andra pensioner beaktas enligt bestämmelserna i försäkringsavtalet.

Avtal får även träffas om, att familjepensioner som baserar sig på företagarperioder enligt FöPL och LFöPL alltid skall beaktas vid ovan nämnd begränsning utan särskild anmälan från arbetsgivaren.

Procenttalet s skall väljas så att det ligger mellan 60 och 66 procent.

c) Tilläggsfamiljepensionens fördelning mellan förmånstagarna

Tilläggsfamiljepensionen fördelas mellan efterlevande make och barn på så sätt att den efterlevande maken får

- $6/10$, om förmånstagare är den efterlevande maken och ett barn;

- 5/12, om förmånstagare är den efterlevande maken och två barn;
- 3/12, om förmånstagare är den efterlevande maken och tre barn;
- 2/12, om förmånstagare är den efterlevande maken och fyra eller fler barn;
varav barnens andel är
- 4/10, om förmånstagare är den efterlevande maken och ett barn;
- 7/12, om förmånstagare är den efterlevande maken och två barn;
- 9/12, om förmånstagare är den efterlevande maken och tre barn;
- 10/12, om förmånstagare är den efterlevande maken och fyra eller fler barn.

Den tilläggsfamiljepension som tillfaller barnen fördelas jämnt mellan de barn som är förmånstagare.

d) Samordning av familjepension med vissa andra pensioner

Om det med anledning av samma dödsfall erläggs familjepension enligt lagen om olycksfallsförsäkring, försörjningspension enligt lagen om skada ådragen i militärtjänst eller fortlöpande ersättning enligt lagen om trafikförsäkring, samordnas tilläggsfamiljepensionen med de nämnda pensionerna samt med pensioner som grundar sig på arbets- eller tjänsteförhållande eller på företagarverksamhet. Om så är fallet beaktas pensioner som grundar sig på arbets- eller tjänsteförhållande eller företagarverksamhet samordnade enligt 8 och 8 a § APL, utan att pensionsjämkning enligt 8 c - 8 f § APL förvärrats. Vid beräkning av samordningsgränsen tillämpas samma procenttal som vid begränsning av tilläggsfamiljepension. I övrigt följs principerna i 8 och 8 a § APL i tillämpliga delar vid samordningen.

Med anledning av samordningen minskas tilläggs pensionen dock endast i sådan utsträckning att det sammanlagda beloppet av de i föregående stycke avsedda förmånerna förblir minst lika stort som det skulle vara om inte rätt till pension enligt lagen om olycksfallsförsäkring, lagen om skada ådragen i militärtjänst och lagen om trafikförsäkring hade förefunnits.

IV Beräkningen av tilläggs pensionen i samband med pensionsfallet

När tilläggs pensionens storlek i samband med pensionsfallet beräknas enligt punkterna II a, II b, II c och III b används belopp som motsvarar tidpunkten för pensionsfallet.

När den pensionsgrundande lönen räknas ut tillämpas inte prövning enligt 7 d § APL, om det inte särskilt har avtalats.

V Begravningsbidrag

Förutsättningarna för erläggande av begravningsbidrag skall bestämmas så, att begravningsbidrag utges, ifall arbetstagaren avlider medan han tjänstgör eller efter att fram till pensionsåldern eller fram till sin förtida ålderspension eller sin deltidspension ha tjänstgjort i arbetsförhållande, vars pensionskydd omfattar rätt till begravningsbidrag, eller medan han på grund av arbetsförhållande erhåller eller är berättigad att fram till pensionsåldern erhålla eller efter att fram till dess ha erhållit sådan invalidpension eller arbetslöshetspension i vilken den återstående tiden räknas som till pension berättigande tid. Begravningsbidrag erläggs till förmånslåtarens anhöriga eller, där sådana inte finns, till den, som erlagt begravningskostnaderna.

Som begravningsbidrags storlek kan väljas 1, 2 eller 3 gånger beloppet av den pensionsgrundande lönen enligt tilläggs pensionsskyddet.

VI Personkretsen

I försäkringsavtalet skall definieras den personkrets, som blir delaktig av tilläggs förmånerna. Arbetsgivarens personal får i fråga om pensionsskyddets innehåll indelas i flere grupper. Härvid skall dock bestämmelserna i 2 § 1 mom. [socialministeriets] beslut angående villkoren för registrering av tilläggs förmåner (745/66) iakttas.

De som utfår deltidspension omfattas av tilläggs pensions förmånerna i fråga om pensionens storlek endast då därom särskilt avtalats.

VII Tilläggs pensionsskyddets ikraftträdande

För tilläggs pensionsskyddets ikraftträdande kan uppställas en åldersgräns och bestämmas en väntetid, efter vilken personen ifråga inträder i tilläggs pensionsskyddet. Åldersgränsen får dock inte väljas högre än 35 år, ej heller väntetiden bestämmas längre än 5 år eller kortare än en månad. Väntetiden

tillämpas icke i de fall, då person omedelbart sedan invalidpensionen upphört återgår till det arbetsförhållande, på grund varav honom beviljats tilläggspension som baserar sig på återstående tid. Om en persons väntetid har börjat löpa före 1.1.2001 och den pågår 31.12.2000, omfattas personen av tilläggspensionsskyddet efter det att väntetiden är fullgjord.

VIII Villkoren för pensionsskyddet och beräkningen av pensionen i vissa specialfall

a) Villkoren för pensionsskyddet i vissa specialfall

Ifall inte annat nämns i villkoren för pensionsskyddet tillämpas på personen ifråga de förbättringar som gäller villkoren för erhållande av minimiförmånerna, även om han inte tillhör tilläggspensionsskyddet på grund av i avsnitt VII angiven väntetid eller åldersgräns eller på grund av riskurval eller vägran att tillhöra tilläggspensionsskyddet.

Har någon efter att ha tjänstgjort den till arbetsförhållandet hörande väntetiden redan uppnått pensionsanordningens pensionsålder, överensstämmer för hans del pensionsåldern och pensionsskyddets villkor med APL:s minimiskydd.

b) Förtidspension för frontveteraner

Om en person beviljas pension enligt lagen om förtidspension för frontveteraner, skall åt honom från samma tidpunkt beviljas ålderspension enligt tilläggspensionsskyddet under den förutsättningen, att vederbörande inte får i tilläggspensionsskyddet avsedd invalidpension i form av delpension. Ålderspensionen kan bestämmas så, att den får vara högst lika stor som den invalidpension som skulle ha beviljats vederbörande, om han vid pensionens begynnelsepunkt hade haft rätt att få full invalidpension. Till ålderspensionen kan därtill anslutas en i punkt II a avsedd tilläggsdel, som utbetalas fram till 65 års åldern och motsvara de pensioner som börjar vid 65 års åldern eller de minskningar dessa pensioner föranleder.

Om förtidspension för frontveteraner beviljas en person som får i tilläggspensionsskyddet avsedd invalidpension i form av delpension, kan vederbörande från samma tidpunkt beviljas ålderspension enligt tilläggspensionsskyddet. Härvid kan ålderspensionens belopp bestämmas till högst hälften av den i föregående stycke avsedda invalidpensionens belopp.

Beträffande dem som erhållit förtidspension för frontveteraner kan tilläggsfamiljepensionen bestämmas så, att den får vara högst lika stor som familjepensionen skulle ha varit, om den hade bort beviljas att börja då förtidspensionen började.

Beträffande andra som erhållit förtidspension för frontveteraner än dem som avses i fjärde stycket bibehålls inte rätten till begravningsbidrag, om det inte avtalats särskilt därom.

c) Villkoren för pensionsskyddet för deltidspensionstagare Om de som utfår deltidspension gjorts delaktiga av tilläggsförmånerna, kan för dem bestämmas en större tilläggspension än den i punkt II angivna, likväl så, att totalpensionen får vara högst lika stor som den invalidpension, som skulle ha beviljats deltidspensionstagaren om han vid tidpunkten för deltidspensionsfallet hade haft rätt att utfå full invalidpension. Härvid beaktas inte 5 § 3 mom. APL vid uträkning av invalidpension.

På motsvarande sätt kan för de deltidspensionerades del tilläggsfamiljepensionen bestämmas till att vara högst lika stor som den totala familjepensionen skulle ha varit, om den hade beviljats vid tidpunkten för deltidspensionsfallet.

d) Pension av arbetsförhållande som fortgått efter uppnådd sänkt pensionsålder

Fortsätter arbetstagaren sitt arbetsförhållande efter uppnådd till pensionsanordningen ansluten sänkt pensionsålder, tillväxer hans i APL:s grundskydd avsedda pensionsrätt för varje sådan dag, som arbetstagaren tjänstgjort efter uppnådd sänkt pensionsålder innan han fyllt 65 år. Den pension, som härigenom uppkommer motsvarar pensionsåldern 65 år. Som pensionsgrundande lön används den pensionsgrundande lön enligt grundpensionsskyddet som svarar mot den sänkta pensionsåldern. Arbetstagaren äger dock rätt att övergå till ålderspension omedelbart efter det att han avslutat sitt arbetsförhållande. Bli arbetstagare efter uppnådd sänkt pensionsålder medan arbetsförhållandet ännu fortgår arbetsoförmögen, beviljas honom ålderspension i stället för invalidpension. Tjänstgöringstid efter uppnådd sänkt pensionsålder berättigar inte till tilläggspension.

e) Beräkningen av tilläggspension i vissa specialfall

Har arbetstagare fått i enlighet med 6 a § APL beviljad invalidpension och har han omedelbart efter pensionens upphörande återvänt till det arbetsförhållande, på vilket sagda paragraf har tillämpats, likställs vid beräkning av den till pension berättigande tjänstgöringstiden, invaliditetstiden och den arbetsförhållandetid, som föregått invalidpensionen, med den tid arbetsförhållandet fortgår efter pensionen. På motsvarande sätt räknas som grundpension av detta arbetsförhållande även de fribrev,

som uppkommit för invaliditetstiden och den arbetsförhållandetid, som föregick pensionen. Vid fastställandet av den högsta APL-pensionsgrundande lönen tas lönerna för sagda arbetsförhållandens och för invaliditetsperiodens del i beaktande endast den sista pensionsgrundande lönen i det fortgående arbetsförhållandet. Vid begränsningen av tilläggspensionen beaktas ej de tilläggspensionsfribrev, som uppkommit för invaliditetstiden och den arbetsförhållandetid, som föregick pensionen. Dessa fribrev avdras från det tilläggspensionsbelopp, som erhållits efter begränsningen.

f) Förtida eller uppskjuten ålderspension

Vid förtida uttag av ålderspension beviljas ålderspensionen enligt tilläggspensionsskyddet omvandlad försäkringsmatematiskt på det sätt som föreskrivs i social- och hälsovårdsministeriets beslut. Vid uppskjutet uttag av ålderspension beviljas den till en sänkt pensionsålder anslutna grundpensionen samt pensionen enligt tilläggspensionsskyddet omvandlade försäkringsmatematiskt på det sätt som föreskrivs i social- och hälsovårdsministeriets beslut.

Förtida ålderspension kan dock utan hinder av föregående punkt bestämmas vara högst lika stor som den invalidpension pensionstagaren skulle ha fått beviljad, om han vid det förtida uttaget hade haft rätt att utfå full invalidpension. Härvid beaktas inte 5 § 3 mom. APL vid uträkning av invalidpension (1.1.1998). Till den förtida ålderspensionen kan dessutom anslutas en i punkt II a avsedd, fram till 65 års åldern betalbar tilläggsdel motsvarande de pensioner som börjar vid 65 års åldern eller motsvarande den minskning dessa pensioner förorsakar.

Beträffande dem som tagit ut förtida ålderspension kan tilläggsfamiljepensionen bestämmas till att vara högst så stor som familjepensionen skulle ha varit, om den hade beviljats vid det förtida uttaget av ålderspension.

När tilläggsfamiljepension skall beviljas efter förmånslåtare som tagit ut förtida ålderspension, beviljas den i enlighet med det intjänade pensionsbeloppet.

IX Registrering av påbörjade pensioner och fribrev

a) Registreringsvillkor för påbörjade pensioner

- 1) Pensionen baserar sig på ett APL underlydande eller ett till APL:s tillämpningskrets frivilligt anslutet, efter 7.7.1961 avslutat arbetsförhållande och pensionsfallet har inträffat 1.7.1962 eller därefter.
- 2) Pensionstagaren i familjepensionsfall förmånstagaren hör i stöd av pensionsgruppsdefinitionen till kretsen för ett tilläggspensionsskydd av samma slag som arbetsgivaren anordnat för sina aktiva arbetstagare.
- 3) Pensionerna överstiger inte de belopp som inom ramen för tilläggsförmånskartan kan försäkras.
- 4) Pensionens storlek har inte bestämts individuellt, utan alla pensioner är åtminstone inom de olika grupperna bestämda enligt samma regler.
- 5) I fråga om ålders- och invalidpensioner får pensionstagaren på basen av samma arbetsförhållande redan pension enligt APL:s grundskydd. Utan hinder härav kan för ålderspensionstagare även inregistreras en framtida ålderspension, som börjar vid den i APL avsedda pensionsåldern. Påbörjad arbetslöshetspension behandlas liksom tidsbegränsad ålderspension.
- 6) I familjepensionsfall får förmånslåtarna även pension enligt APL:s grundskydd på basen av samma arbetsförhållande. Undantag som kan komma i fråga är familjepensionsfall som inträffat under tiden 1.7.1962 - 31.12.1966.
- 7) Försäkringen träder i kraft tidigast vid ingången av den månad under vilken bindande avtal ingåtts.
- 8) Antalet påbörjade ålders-, invalid- och arbetslöshetspensioner samt antalet familjepensioner får vart och ett för sig vara högst lika stort som personkretsen i motsvarande tilläggspensionsförsäkring för de aktiva arbetstagarna.
- 9) Av särskilda skäl kan avvikelser från registreringsvillkoren medges efter prövning av tilläggsförmånsnämnden.

b) Påbörjade pensioners registrerbarhet

Påbörjade pensioner som hänför sig till oregistrerad pensionsanordning kan registreras enligt registreringsvillkoren i punkt IX a). (Upphävts 1.1.2001).

c) Fribrevs registrerbarhet

En tilläggspension som baserar sig på oregistrerad pensionsanordning kan ersättas med registrerad tilläggsförmån även när det gäller fribrev. Härvid iaktas till tillämpliga delar registreringsvillkoren för påbörjade pensioner i punkt IX a). (Upphävts 1.1.2001).

d) Registrering av genast begynnande ålderspensioner Efter särskilt godkännande av Pensions-skyddscentralen kan pensionsåldern fastställas i hela år och månader. I sådana fall förutsätts att pensionen finansieras med en betalning i ett för allt och att

- personkretsen för pensionsordningen är entydigt bestämd före 31.12.2000 eller att
- tilläggs-pensionsordningen innehåller en kvantitativ höjning av ålders-, invalid- och arbetslöshets-pension.

X Övrigt

a) Förvägrande eller minskning av invalidpension och familjepension

För tilläggs-pensionsskyddet skall beträffande förvägrande och minskning av invalidpension och familjepension gälla samma, mot stadgandena i 8 b § APL svarande bestämmelser som för minimipensionsskyddet.

b) Utbetalning av pension

Utbetalningen av tilläggs-pensionerna sker enligt samma bestämmelser som pensionerna enligt minimiskyddet. Utan hinder härav kan ålderspension enligt tilläggs-pensionsskyddet utbetalas till person, som beviljats pension enligt lagen om förtidspension för frontveteraner.

XI Tillämpning av lagen om jämställande av frivilliga tilläggs-pensionsarrangemang

Full tilläggs-pension

Då pensionsåldern sänks under ett anställningsförhållande genom val som avses i 3 § eller 5 § lagen om jämställande av frivilliga pensionsarrangemang, kan anställningstiden som berättigar till tilläggs-pension räknas från och med den 1 januari 1994. Då beloppet av full tilläggs-pension uträknas kan grundpension enligt APL som baseras på samma anställning dock räknas från början av anställningen.

Storleken av familjepension

Det ovannämnda gäller också familjepension som beviljas efter en sådan anställd.

Beräkningen av pensionen

En anställd vars pensionsålder har sänkts under anställningen p.g.a. val som avses i 3 § eller 5 § lagen om jämställande av frivilliga pensionsarrangemang, har rätt till ålderspension till minst det belopp som han skulle ha fått i förtida pension enligt den pensionsålder som tillämpades innan pensionsordningen jämställdes. Då denna pension räknas ut beaktas den totala pensionen som utgörs av tilläggs-pensionen och grundpensionen. Om den anställda på grund av detta får en större pension, anses tillägget dock endast vara en höjning av tilläggs-pensionsbeloppet. Denna skyddsbestämmelse tillämpas endast om anställningen fortsätter fram till den pensionsålder den anställda har valt.

Tillgottgörande av lägre pensionsålder

I en situation som avses i 7 § 1 mom. lagen om jämställande av frivilliga pensionsarrangemang, skall anställda vars pensionsålder under tiden mellan den 1 januari 1994 och jämställandet av stadgarna eller bestämmelserna för pensionsarrangemanget har varit högre än för en anställd av det andra könet, beviljas samma förmåner för ovannämnda tid som en anställd av det andra könet har.

Pension som under denna tidsperiod intjänats i grundpensionen enligt APL höjs. Höjningens belopp beräknas så att den intjänade pensionen multipliceras med skillnaden mellan koefficienterna för den lägre och högre pensionsåldern i enlighet med 4 § 2 mom. villkoren och grunderna för fribrev motsvarande minimiskyddet. På motsvarande sätt höjs tilläggs-pensionen som intjänats fram till tidpunkten för jämställandet av regler eller bestämmelser med ett belopp som fås då pensionen som intjänats enligt den högre pensionsåldern under ovannämnda tid minskas från pensionen som intjänats enligt den lägre pensionsåldern under nämnda tidsperiod.

XII Bestämmelser om fastslagandet av beloppet av registrerad tilläggs-förmån 31.12.2004 samt om vid tidpunkten för pensionsfallet köpt tilläggs-pension

a) Fastställande av fastslagen målsatt pension och begravningsbidrag i olika situationer

Om den anställda 31.12.2004 inte ännu har uppnått den fastställda åldersgränsen för att tilläggs-pensionsskyddet skall träda i kraft eller tjänstgjort den för tilläggs-pensionsskyddets ikraftträdande fastställda väntetiden, fastslås den målsatta pensionen efter att nämnda åldersgräns eller väntetid har uppnåtts. Den målsatta pensionen fastslås genom att beräkna den målsatta pensionen för tidpunkten 31.12.2004 enligt då gällande bestämmelser. Det på så sätt erhållna pensionsbeloppet omräknas med lönekoeficienten till nivån för det år då tilläggs-pensionsskyddet trädde i kraft.

Ifall två olika åldersgränser eller väntetider har bestämts för tilläggs-pensionsskyddets ikraftträdande, fastslås den målsatta pensionen efter att bägge har uppnåtts genom att beräkna den målsatta pensionen för tidpunkten 31.12.2004 enligt då gällande bestämmelser och genom att omräkna det erhållna pensionsbeloppet att motsvara förändringen i lönekoeficienten till nivån för det år då ifrågavarande åldersgräns eller väntetid uppnåddes.

Om den anställda 31.12.2004 är vårdledig eller har någon annan oavlönad period, på så sätt att det APL-arbetsförhållande som omfattas av tilläggs-pensionsskyddet har upphört och om han omedelbart efter nämnda oavlönade period återvänder till samma av tilläggs-pensionsskyddet omfattade anställningsförhållande, erhålls den målsatta pensionen för anställningsförhållandet efter den oavlönade perioden på så sätt att från den fastslagna målsatta pensionen enligt situationen vid tidpunkten då det anställningsförhållande som föregick den oavlönade perioden upphörde och som har uppräknats med APL-index till nivån för 31.12.2004 och därifrån motsvarande förändringen i lönekoeficienten till nivån för det år då personen återgår till arbetet räknar man bort den intjänade tilläggs-pensionen för anställningsförhållandet som föregick den oavlönade perioden. Om den anställda blir vårdledig efter 31.12.2004 och omedelbart återvänder till samma APL-anställningsförhållande, som omfattas av tilläggs-pensionsskyddet, uppgår den målsatta pensionen till samma belopp som den med lönekoeficienten omräknade pensionen från det föregående anställningsförhållandet.

Om den anställda 31.12.2004 får invalidpension och efter att pensionen har upphört omedelbart återvänder till samma APL-anställningsförhållande, som omfattas av tilläggs-pensionsskyddet, fastslås den målsatta pensionen enligt situationen vid den tidpunkt då det anställningsförhållande som föregick invalidpensionen upphörde. Den på så sätt erhållna målsatta pensionen uppräknas med APL-index till nivån för 31.12.2004 och därifrån med lönekoeficienten till nivån för det år då personen återgick till arbetet.

Om den anställda börjar få invalidpension efter 31.12.2004 och efter att pensionen har upphört omedelbart återvänder till samma APL-anställningsförhållande, som omfattas av tilläggs-pensionsskyddet, uppgår den målsatta pensionen till samma belopp som den med lönekoeficienten omräknade pensionen från det föregående anställningsförhållandet.

Ifall de som får deltidspension har gjorts delaktiga av det kvantitativa tilläggs-skyddet, kan den målsatta pensionen för deltidsanställningsförhållandet för en person som går i deltidspension 1.1.2005 eller senare fastställas på följande alternativa sätt:

- a) målsatt pension fastslagen 31.12.2004 till heltidsanställningsförhållandet före deltidspension; eller
- b) andel av den målsatta pensionen fastslagen 31.12.2004 till heltidsanställningsförhållandet enligt förhållandet mellan inkomsten från deltidarbetet och den stabiliserade inkomsten.

Den målsatta pensionen omräknas att motsvara förändringen i lönekoeficienten till nivån för det år då deltidarbetet börjar och från den avdras den tilläggs-pension som har intjänats under heltidsanställningsförhållandet.

Om man genom tilläggs-skyddet har kompenserat det sänkta grundskyddet till följd av den lägre intjäningsprocenten för återstående tid i invalid-, arbetslöshets- eller familjepension, fastslås den målsatta pensionen till beloppet av den målsatta pension som kompenserar för det sänkta grundskyddet och som har beräknats för tidpunkten 31.12.2004.

För en anställd vars pensionsålder har sänkts under anställningen p.g.a. val som avses i 3 § eller 5 § lagen om jämställande av frivilliga pensionsarrangemang och som har rätt till ålderspension till minst det belopp som han skulle ha fått i förtida pension enligt den pensionsålder som tillämpades innan

pensionsordningen jämfördes beräknas skillnaden mellan tilläggspensionen på basis av nämnda målsatta pension och den fastslagna målsatta pensionen vid tidpunkten 31.12.2004. En pension som uppgår till beloppet av denna differens köps med betalning i ett för allt vid tidpunkten för pensionsfallet, om det anställningsförhållande som omfattas av tilläggspensionsskyddet fortgår fram till pensionsåldern.

Om en tidsbunden tilläggsdel till ålderspensionen som har anslutits till tilläggsskyddet och som betalas från den sänkta pensionsåldern till 65 års ålder har ersatt annan pension som börjar i 65 års ålder, fastslås den tidsbundna tilläggsdelen antingen 31.12.2004 till beloppet av den målsatta pensionen eller omvandlad till livslång ålders-, invalid- och arbetslöshetspension.

Om i tilläggspensionsskyddet som gäller 31.12.2004 har antagits att den anställda får annan pension i förtid före 62 års ålder, kan i samband med fastslagandet till den målsatta pensionen anslutas en tidsbunden tilläggsdel som motsvarar annan pension.

Försäkring enligt fortsatt försäkring som gäller då lagen träder i kraft fortsätts som ett fastslaget belopp i euro, som omräknas att motsvara förändringen i den årligen fastställda lönekoeficienten.

Begravningsbidraget fastslås som ett belopp i ett för allt som bestäms i det 31.12.2004 gällande tilläggspensionsskyddet (1-, 2- eller 3-faldigt belopp) på basis av den pensionsgrundande lön som har beräknats för tidpunkten 31.12.2004.

b) Beloppet av pension som köps med betalning i ett för allt vid tidpunkten för pensionsfallet

I samband med pensionsfallet kan med betalning i ett för allt köpas tilläggspension till ålders-, invalid- och familjepension pensionsgruppsvis, ifall den försäkrades totala pension i annat fall inte skulle nå upp till den totala pensionsnivå som fastställs i det försäkringsavtal som gäller 31.12.2004.

Den tilläggspension som skall köpas fastställs så att den totala pensionsprocent som har beräknats vid tidpunkten för pensionsfallet är lika stor som den totala pensionsprocent som har beräknats enligt det försäkringsavtal som gällde 31.12.2004. Den totala pensionsprocenten vid tidpunkten för pensionsfallet beräknas från inkomsten för den återstående tiden enligt 7 c § 2 mom. APL för det grundskydd som ansluter sig till detta tilläggsskydd. I den totala pensionen räknas med förutom grund- och tilläggsskyddet endast de pensioner som beaktas då pensionen begränsas enligt det försäkringsavtal som gällde 31.12.2004. Vid beräkningen av den tilläggspension som skall köpas med betalning i ett för allt beaktas inte den eventuella förändring i APL-grundpensionen som beror på livslängdscoefficienten.

Arbetsgivaren skall besluta om anslutande av tilläggspension som köps med betalning i ett för allt till tilläggspensionsskyddet senast 31.12.2005.

I fall som separat godkänns av Pensionsskyddscentralen har åldern för ålderspension kunnat fastställas som hela år och månader. Detta förutsätter att pensionen betalas med betalning i ett för allt och att personkretsen för pensionsordningen har bestämts entydigt senast 31.12.2000.

c) Rätt att få pension eller begravningsbidrag enligt villkoren för tilläggsskyddet

En anställd har rätt att få ålderspension enligt tilläggspensionsskyddet då han har uppnått pensionsåldern i tilläggsskyddet eller förtida ålderspension förutsatt att

- han inte längre arbetar i det anställningsförhållande till vilket tilläggsskyddet hänför sig; och
- det då åldern för ålderspension uppnås eller den förtida ålderspensionen börjar har gått högst 4 månader sedan försäkringen av tilläggsskyddet upphörde; och
- han får enligt grundskyddet pension som hänför sig till detta anställningsförhållande.

Om en anställd har rätt till ålderspension enligt grundskyddet vid 62 års ålder utan minskning, har han rätt till ålderspension enligt tilläggspensionsskyddet då han har fyllt 62 år. Pensionen enligt tilläggspensionsskyddet omvandlas till att motsvara pensioneringsåldern.

En anställd har rätt att få invalidpension som uppgår till beloppet av den målsatta pensionen i tilläggsskyddet förutsatt att

- han vid tidpunkten för pensionsfallet inte har uppnått pensionsåldern i tilläggsskyddet; och
- han omfattas av tilläggspensionsskyddet då arbetsförmågan börjar eller det har då gått högst 4 månader sedan försäkringen av tilläggsskyddet upphörde; och
- han har rätt att få invalidpension enligt 4 § 3 mom. APL.

Invalidpension enligt tilläggsskyddet ändras till ålderspension av samma storlek vid pensionsåldern i tilläggsskyddet.

En anställd har rätt att få arbetslöshetspension som uppgår till beloppet av den målsatta pensionen i tilläggsskyddet förutsatt att

- han vid tidpunkten för pensionsfallet inte har uppnått pensionsåldern i tilläggsskyddet
- han omfattas av tilläggspensionsskyddet då han blir arbetslös; och
- det då den dagpenningperiod på 500 dagar som bestäms i lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller den självriskperiod som omedelbart föregår denna börjar har gått högst 4 månader sedan försäkringen av tilläggsskyddet upphörde; och
- han på basis av det anställningsförhållande till vilket tilläggsskyddet hänförs har rätt till sådan arbetslöshetspension enligt 4 c § APL där tiden från det att arbetslösheten börjar fram till pensionsåldern räknas som pensionsgrundande tid.

Arbetslöshetspension enligt tilläggsskyddet ändras till ålderspension av samma storlek vid pensionsåldern i tilläggsskyddet.

Vid deltidspension föreligger inte rätt till pension enligt tilläggsskyddet.

Efterlevande maken och barnen har vid den försäkrades död rätt till familjepension som uppgår till beloppet för den målsatta pensionen i tilläggsskyddet förutsatt att

- förmånslåtarens omfattas av tilläggspensionsskyddet vid sin död; eller
- det vid förmånslåtarens död har gått högst 4 månader sedan försäkringen av tilläggsskyddet upphörde; eller
- förmånslåtarens avlider medan han får eller har rätt att få ålders-, invalid- eller arbetslöshetspension enligt villkoren för tilläggspensionsskyddet.

Förutsättning för utbetalning av begravningsbidrag är att

- den anställda omfattas av tilläggspensionsskyddet vid sin död; eller
- vid den anställdas död har det gått högst 4 månader sedan försäkringen av tilläggsskyddet upphörde; eller
- den anställda har vid sin död omfattats av tilläggspensionsskyddet fram till åldern för ålderspension eller fram till den förtida ålderspensionen eller deltidspensionen; eller
- den anställda avlider medan han får eller har rätt att få eller efter att fram till pensionsåldern ha fått invalid- eller arbetslöshetspension enligt villkoren för tilläggspensionsskyddet.

d) Samordning

Ålders-, invalid-, arbetslöshets- och familjepension enligt tilläggspensionsskyddet samordnas med förmåner enligt 8 § 1 mom. APL (LITA-förmåner). Ovannämnda förmåner minskar primärt det sammanlagda beloppet av pensionstagarens grundpensioner enligt 8 § 4 mom. APL.

Vid samordningen av familjepensionen beaktas grundpensionerna enligt 8 § 4 mom. APL utan pensionsjämkning enligt 8 c – 8 f § APL.

Med anledning av samordningen minskas tilläggspensionen dock endast i sådan utsträckning att förmånernas sammanlagda belopp förblir minst lika stort som det skulle vara ifall personen inte skulle ha haft rätt till primär förmån.

e) Registrering av tilläggsskydd som träder i kraft 1.1.2005

Pensionsanstalterna skall meddela pensionsordningsuppgifter som hänför sig till ändringar i de tilläggs-pensionsordningar som träder i kraft 1.1.2005 till pensions-skyddscentralen före slutet av mars år 2006.

Ikraftträdande

Kartan träder i kraft 31.12.2004.

Efter 31.12.2004 kan förmåner enligt registrerade tilläggs-pensionsordningar inte längre ändras utom när pensionsskyddet sammanjämkas på grund av eventuella lagändringar i framtiden.

Karta över registrerbara tilläggförmåner enligt LFöPL och FöPL

Sammanjämkning av registrerade tilläggförmåner med lagändringarna som träder i kraft 1.1.2005

Försäkringen av kvantitativa tilläggförmåner enligt 11 § 1 mom. LFöPL och 11 § 1 mom. FöPL, sådana dessa lagrum löd fram till 31.12.2000, vilka var gällande vid tidpunkten 1.11.2002 för givandet av regeringens proposition om ändring av lagen (242/2002 rd) och vilka fortgår 31.12.2004 fortsätts som fastslagna belopp i euro. De fastslagna beloppen i euro kan 1.1.2005 sammanjämkas med lagändringen så att den totala pensionsnivån i den senast utförda beräkningen bibehålls. Det fastslagna beloppet i euro omräknas från år 2005 att motsvara förändringen i den årligen fastställda lönekoeficienten.

I kartans punkt VII finns bestämmelser om sammanjämkningen av beloppet av registrerad tilläggförmån 1.1.2005 och om rätten att erhålla pension eller begravningsbidrag enligt villkoren för tilläggs-pensionsskyddet.

Anvisningar som är gällande 31.12.2004 om registrerbara tilläggförmåner enligt LFöPL och FöPL

Nedan meddelade regler för beräkning av tilläggförmåner används vid uträkning av tilläggförmånsbelopp då sådan förmån eller ändring därav träder i kraft. Eljest gäller tilläggförmån enligt den senast gjorda beräkningen, justerad enligt 9 § APL angivet index.

I Förbättringar av villkoren för erhållande av pension

a) Pensionsålder

Tilläggs-skyddets pensionsålder får väljas till 65 år eller lägre i hela år.

b) Personkretsen

För lantbruksföretagare, som avses i 22 § 8 mom. LFöPL, kan anordnas ålders- och familjepensions-skydd av den storlek, som anges i avsnitt II, punkt a och avsnitt III, punkt b.

II Tilläggförmån beträffande ålders, invalid- och arbetslöshetspensions belopp

Orsakas arbetsoförmåga av sjukdom, lyte eller skada, som företagare var behäftad med då samma företagareperiod begynte, är han berättigad till invalidpension på grund av tilläggs-pensionsskydd endast om han blivit arbetsoförmögen efter att han inträtt i tilläggs-pensionsskyddet och tidigast ett år efter periodens början.

a) Storleken av ålderspension

Ålderspensionens storlek skall bestämmas enligt följande beräkningsregler:

Arbets-

Den tilläggs-pensionsgrundande arbetsinkomsten skall bestämmas på samma sätt som den bestämts

- inkomst** för vederbörandes grundpensionsskydd, dock så, att denna inkomst får överstiga det i 7 § 1 mom. FöPL angivna markbeloppet.
- Full tilläggspension
Tilläggspensionens storlek beräknas så, att den av tilläggspensionen tillsammans med den på samma företagperiod grundade FöPL (LFöPL) -grundpensionen bildade målsatta pensionen utgör högst 66 % av den tilläggspensionsgrundande arbetsinkomsten. Vid beräkning av grundpensionens målsatta belopp räknas den till pensionen berättigande tiden fram till 65 års åldern.
- Storleken av ålderspension för lantbruksföretagare, som avses i 22 § 8 mom. LFöPL, beräknas enligt det ovan sagda genom att som grundpension på grund av samma företagperiod antecknas noll.
- Beräkning av grundpensionen** FöPL (LFöPL) -grundpensionen skall beräknas med beaktande av förrättad i 8 § APL och 8 § APF avsedd samordning med pensionerna i 8 § 4 mom. 1, 2, 10, 11, 12 och 13 punkterna APL. När grundpensionen räknas ut beaktas inte den del av grundpensionen som motsvarar den i 5 § 1 mom. FöPL och 6 § 1 mom. LFöPL avsedda över 1,5 procent årliga tillväxten. Den intjänade grundpensionen kan dock beaktas i sin helhet.
- Höjning i grundpensionen enligt 7 g § APL beaktas inte vid beräkningen av tilläggspensionens belopp.
- Begränsning
Tilläggspensionens belopp begränsas så, att den tillsammans med den ovan bestämda på samma företagperiod baserade grundpension och övriga FöPL-, LFöPL-, APL-, SjöPL-, KAPL- och KoPL-pensioner utgör högst 66 % av den högsta FöPL-, LFöPL- och APL-pensionsgrundande arbetsinkomsten eller lönen. Den högsta pensionsgrundande arbetsinkomsten väljs av en sådan företagperiod eller ett sådant arbetsförhållande, varav minst ett år räknas till pensionsberättigande tid. Har företagaren inte sådan företagperiod eller sådant arbetsförhållande, används vid begränsningen den pensionsgrundande arbetsinkomst som hänför sig till ovan ifrågasvarande företagperiod. Löper företagperiod och arbetsförhållande jämsides, sammanräknas arbetsinkomsten och lönen vid begränsningens verkställande.
- Vid val av högsta arbetsinkomst eller lön används för FöPL- och LFöPL-fribrev den arbetsinkomst som ligger till grund för pension enligt grundskyddet, och för fortgående företagperiod den tilläggspensionsgrundande arbetsinkomsten.
- Tilläggsdel** Om tilläggspensionsskyddets pensionsålder är lägre än 65 år, kan i försäkringen en tilläggsdel anslutas till ålderspensionen. Tilläggsdelen ersätter från det den sänkta pensionsåldern uppnåtts delvis eller helt den grundpension som till följd av den sänkta pensionsåldern inte hinner intjänas. Därtill ersätter tilläggsdelen från det den sänkta pensionsåldern uppnåtts delvis eller helt förtidsminskningen i den fram till den sänkta pensionsåldern intjänade grundpensionen. Härvid räknas förtidsminskningen fram till pensionsåldern, dock till lägst 60 års ålder. Om pensionsåldern är lägre än 60 år, ersätter tilläggsdelen utöver det redan sagda även den fram till den sänkta pensionsåldern intjänade och till 60 års åldern förtidsminskade grundpensionen för tiden från den sänkta pensionsåldern till 60 års åldern och ingår alltid till denna del i försäkringen. Då tilläggsdelens storlek räknas ut ingår i grundpensionen även fribrevsbelopp i enlighet med 7 § 3 mom. FöPL som grundar sig på samma företagperiod.
- Om ålderspensioneringen uppskjuts över pensionsåldern, omvandlas tilläggsdelen i enlighet med social- och hälsovårdsministeriets beslut så att dess kapitalvärde bibehålls.
- Om i grundförsäkringen avsedd invalid- eller arbetslöshetspension börjar efter det pensionsåldern har uppnåtts, begränsas tilläggsdelen i enlighet med social- och hälsovårdsministeriets beslut. Om försäkringstagaren får sådan i grundförsäkringen avsedd invalid- eller arbetslöshetspension som börjat före uppnådd pensionsålder utbetalas inte tilläggsdelen.
- b) Storleken av invalid- och arbetslöshetspension**
Storleken av full invalidpension och av arbetslöshetspension skall bestämmas på samma sätt som storleken av 65 års pensionsålder motsvarande tilläggsålderspension.
- Beloppet av invalidpension, som beviljats såsom delpension, är hälften av den fulla invalidpensionens belopp.
- c) Samordning av ålders-, invalid- och arbetslöshetspension med vissa andra pensioner**
Om person som får ålders-, invalid- eller arbetslöshetspension dessutom erhåller dagpenning eller olycksfallspension i stöd av lagen om olycksfallsförsäkring, fortlöpande ersättning för egen skada som beviljats med stöd av trafikförsäkringslagen, ersättning för inkomstbortfall som beviljats enligt lagen om rehabilitering som ersätts enligt lagen om olycksfallsförsäkring, eller enligt lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen, eller livränta med stöd av lagen om skada ådragen

i militärtjänst, samordnas dessa primära förmåner och hans ålders-, invalid- och arbetslöshetspensioner på basen av arbets- eller tjänsteförhållande eller företagarkerksamhet med iakttagande i tillämpliga delar av stadgandena i 8 § och 8 a § lagen om pension för arbetstagare. Vid uträkningen av samordningsgränsen används samma procenttal som vid begränsning av tilläggs pensionen. Vid samordning av delpension används härvid ett procenttal som är hälften av det ovan nämnda procenttal. Med anledning av samordningen minskas tilläggs pensionen dock endast i sådan utsträckning att det sammanlagda beloppet av de i föregående stycke avsedda förmånerna förblir minst lika stort som det skulle vara ifall vederbörande personen inte skulle ha haft rätt till där nämnd primär förmån.

III Tilläggförmån beträffande familjepensions belopp

a) Villkoren för familjepension

Villkoren för familjepension är desamma som i 4 a § och 4 b § APL.

Emellertid har inte tidigare make som nämns i 4 a § 1 mom. 4 punkten rätt till tilläggs pension.

Tilläggfamiljepension erläggs inte

- till efterlevande make vars indragna efterlevandepension börjar löpa på nytt i enlighet med 4 b § 2 mom. APL; eller

- ifall företagaren avlidit inom ett år från företagarkerisodens början och döden huvudsakligen orsakats av sjukdom, som klart yppat sig innan verksamhetsperioden begynte, eller av lyte eller skada, som han ådragit sig före sagda tidpunkt, eller ifall företagaren från inträdet i tilläggs pensions skyddet till sin död varit arbetsoförmögen i sådan grad, som berättigar till full invalid pension.

b) Storleken av familjepension

Tilläggfamiljepensionens storlek skall bestämmas enligt följande principer:

Vid beräkning av tilläggs pensions grundande arbetsinkomst och vid val av högsta arbetsinkomst eller lön iaktas ovan beträffande ålderspension och invalid pension och arbetslöshets pension angivna principer.

Full tilläggfamiljepension

Tilläggfamiljepensionen beräknas genom att från den sammanlagda familjepensionen avdra den på samma företagarkerisod grundade FöPL (LFöPL) grundfamiljepensionen som beräknats utan att pensions jämkning enligt 8 c - 8 f § APL beaktats. Vid beräkning av grundfamiljepensionen räknas den till pension berättigande tiden fram till 65 års ålder.

Den sammanlagda familjepensionen är, då förmånstagare är den efterlevande maken och minst två barn, högst 66 % av den tilläggs pensions grundande arbetsinkomsten. Av sagda belopp är maximibeloppet för full familjepension:

- 6/12, om förmånstagare är den efterlevande maken ensam
- 10/12, om förmånstagare är den efterlevande maken och ett barn
- 4/12, om förmånstagare är ett barn
- 7/12, om förmånstagare är två barn
- 9/12, om förmånstagare är tre barn och
- 10/12, om förmånstagare är fyra eller flera barn.

Storleken av familjepensionen efter lantbruksföretagare, som avses i 22 § 8 mom. LFöPL beräknas enligt ovanstående genom att på samma företagarkerisod grundad grundfamiljepension betecknas med noll.

Beräkning av grundpensionen

FöPL (LFöPL)-grundfamiljepension samordnas med pensioner som nämns i 8 § 4 mom. 1, 2, 11, 12 och 13 punkterna APL. Samordningsgränsen är i så fall 60 % av samordningsgrunden, om förmånstagare är den efterlevande maken och två barn. I annat fall omräknas procenttalet enligt ovan nämnda relationstal så att det motsvarar antalet förmånstagare. Då tilläggfamiljepensionen uträknas beaktas inte den intjänade del av grundpensionen som motsvarar den i 5 § 1 mom. FöPL och 6 § 1 mom. LFöPL avsedda över 1,5 procent stora årliga tillväxten. Den intjänade grundpensionen kan dock beaktas i sin helhet.

Övriga pensioner som skall beaktas vid begränsning av tilläggfamiljepensionen och som nämns i 8 § 4 mom. 1, 2, 11, 12 och 13 punkterna APL, samordnas på samma sätt som grundfamiljepensionen enligt FöPL (LFöPL).

Begränsning

Tilläggs pensionens belopp begränsas sålunda, att den tillsammans med den ovan bestämda familjepensionen som ansluter sig till samma företagarkerisod och övriga icke pensionsjämkade

FöPL-, LFöPL-, APL-, SjöPL-, KAPL- och KoPL-familjepensioner är högst 66 % av den högsta FöPL-, LFöPL-, APL-pensionsgrundande arbetsinkomsten eller lönen. Den högsta pensionsgrundande arbetsinkomsten eller lönen väljs av en företagarperiod eller ett arbetsförhållande av vilket minst ett år räknas till pensionsberättigande tid. Om förmånslåtaren inte har en sådan företagarperiod eller ett sådant arbetsförhållande, används vid begränsningen den pensionsgrundande arbetsinkomsten som ansluter sig till ifrågavarande företagarverksamhetsperiod. Ovan nämnda procenttal användes när förmånstagare är efterlevande make och två barn. I annat fall omräknas procenttalet enligt ovan nämnda relationstal så att det motsvarar antalet förmånstagare. Ifall företagarperioden och arbetsförhållandet är parallella sammanräknas arbetsinkomst och lön då begränsningen verkställs.

Tilläggsdel

Om tilläggsdelens pensionsålder är lägre än 65 år kan i försäkringen en tilläggsdel anslutas till familjepensionen så, att tilläggsdelen utbetalas om försäkringstagaren dör efter den månad då pensionsåldern uppnåddes. Tilläggsdelen ersätter delvis eller helt den grundpension som till följd av den sänkta pensionsåldern inte hinner intjänas. Därtill ersätter tilläggsdelen delvis eller helt förtidsminskningen i den fram till den sänkta pensionsåldern intjänade grundpensionen, om försäkringstagaren dör tidigast vid 60 års ålder. Härvid räknas förtidsminskningen fram till pensionsåldern, dock lägst till 60 års ålder. Även fribrevsbelopp enligt 7 § 3 mom. FöPL som baserar sig på samma företagarverksamhet ingår i grundpensionen när tilläggsdelen beräknas.

Om försäkringstagaren vid sin död fick eller vid sin död hade rätt att få i grundförsäkringen avsedd invalid- eller arbetslöshetspension med början redan före uppnådd pensionsålder eller omedelbart efter nämnda pensioner hade fått eller rätt att få ålderspension vid 65 års ålder, utbetalas inte tilläggsdel i familjepensionen.

c) Tilläggsfamiljepensionens fördelning mellan förmånstagarna

Tilläggsfamiljepensionen fördelas mellan efterlevande make och barn på så sätt att den efterlevande maken får

- 6/10, om förmånstagare är den efterlevande maken och ett barn;
 - 5/12, om förmånstagare är den efterlevande maken och två barn;
 - 3/12, om förmånstagare är den efterlevande maken och tre barn;
 - 2/12, om förmånstagare är den efterlevande maken och fyra eller fler barn;
- varav barnens andel är
- 4/10, om förmånstagare är den efterlevande maken och ett barn;
 - 7/12, om förmånstagare är den efterlevande maken och två barn
 - 9/12, om förmånstagare är den efterlevande maken och tre barn,
 - 10/12, om förmånstagare är den efterlevande maken och fyra eller fler barn.

Den tilläggsdel som tillfaller barnen fördelas jämnt mellan de barn som är förmånstagare.

d) Samordning av familjepension med vissa andra pensioner

Om det med anledning av samma dödsfall erläggs familjepension enligt lagen om olycksfallsförsäkring, försörjningspension enligt lagen om skada ådragen i militärtjänst eller fortlöpande ersättning enligt lagen om trafikförsäkring, samordnas tilläggsfamiljepensionen med de nämnda pensionerna samt med pensioner som grundar sig på arbets- eller tjänsteförhållande eller på företagarverksamhet. I så fall beaktas pensioner som grundar sig på arbets- eller tjänsteförhållande eller företagarverksamhet samordnade enligt 8 och 8 a § APL, utan att pensionsjämkning enligt 8 c - 8 f § APL förrättats. Vid beräkning av samordningsgränsen tillämpas samma procenttal som vid begränsning av tilläggsfamiljepension. I övrigt följs i tillämpliga delar principerna i 8 och 8 a § APL vid samordningen. Med anledning av samordningen minskas tilläggsdelens dock endast i sådan utsträckning att det sammanlagda beloppet av de i föregående stycke nämnda förmånerna förblir minst lika stort som det skulle vara om inte rätt till pension enligt lagen om olycksfallsförsäkring, lagen om skada ådragen i militärtjänst och lagen om trafikförsäkring hade förefunnits.

IV Villkoren för pensionsskydd och beräkningen av pension i vissa specialfall

a) **Person beviljas pension enligt lagen om förtidspension för frontveteraner** Om en person beviljas pension enligt lagen om förtidspension för frontveteraner, skall åt honom från samma tidpunkt beviljas ålderspension enligt tilläggsdelens skydd under den förutsättningen, att vederbörande inte får i tilläggsdelens skydd avsedd invalidpension i form av delpension. Ålderspensionen kan härvid bestämmas så, att den får vara högst lika stor som den invalidpension, som skulle ha beviljats vederbörande, om han vid pensionens begynnelsepunkt hade haft rätt att få full invalidpension.

Om förtidspension för frontveteraner beviljas en person som får i tilläggspensionsskyddet avsedd invalidpension i form av delpension, kan vederbörande från samma tidpunkt beviljas ålderspension enligt tilläggspensionsskyddet. Härvid kan ålderspensionens belopp bestämmas till högst hälften av den i föregående moment avsedda invalidpensionens belopp.

Till ålderspensionen kan inte anslutas tilläggsdel på den grund att vederbörande beviljats förtidspension för frontveteraner.

b) Förtida eller uppskjuten ålderspension

Vid förtida och vid uppskjuten uttag av ålderspension beviljas ålderspensionen enligt tilläggspensionsskyddet omvandlad försäkringsmatematiskt på det sätt som föreskrivs i social- och hälsovårdsministeriets beslut.

När tilläggsfamiljepension skall beviljas efter förmånslåtare som tagit ut förtida ålderspension, beviljas den i enlighet med det intjänade pensionsbeloppet.

V Begravningsbidrag

Förutsättningarna för erläggande av begravningsbidrag skall bestämmas så, att begravningsbidrag utges ifall företagaren avlider medan han idkar eller efter att han har idkat fram till pensionsåldern eller fram till sin förtida ålderspension eller sin deltidspension företagarverksamhet, vars pensionskydd omfattar rätt till begravningsbidrag, eller medan han erhåller eller är berättigad att fram till pensionsåldern erhålla eller efter att fram till dess ha erhållit sådan invalidpension eller arbetslöshetspension i vilken den återstående tiden räknas som till pension berättigande tid. Begravningsbidrag erläggs till förmånslåtarens anhöriga eller, där sådana inte finns, till den som erlagt begravningskostnaderna.

Som begravningsbidrags storlek kan väljas högst tre gånger beloppet av den månadsarbetsinkomst som grundpensionen grundar sig på.

VI Övrigt

a) Förvägrande eller minskning av invalidpension och familjepension

För tilläggspensionsskyddet skall rörande förvägrande och minskning av invalidpension och familjepension samma bestämmelser gälla som för grundskyddet.

b) Utbetalning av pension

Utbetalningen av tilläggspension sker enligt samma bestämmelser som pensionerna enligt grundskyddet. Utan hinder härav kan ålderspension enligt tilläggspensionsskyddet utbetalas till person, som beviljats pension enligt lagen om förtidspension för frontveteraner.

c) Fribevis för tilläggsförmåner

Beträffande fribevis iaktas de villkor och grunder, som fastställts för fribevis.

VII Sammanjämkning av beloppet av registrerad tilläggsförmån 1.1.2005 samt rätt till pension enligt villkoren för tilläggsskyddet

a) Sammanjämkning av beloppet av registrerad tilläggsförmån

De fastslagna beloppen i euro kan 1.1.2005 sammanjämkas med lagändringen så att den totala pensionsnivån i den senast utförda beräkningen bibehålls. Härvid beaktas pensionen och fribevisen enligt grundskyddet i FöPL i enlighet med den lag som träder i kraft 1.1.2005.

Företagaren skall besluta om sammanjämkningen av tilläggsskyddet senast 1.7.2005 och pensionsanstalten skall meddela om ändringen till pensionsskyddscentralen senast 31.12.2005.

b) Rätt att få pension eller begravningsbidrag enligt villkoren för tilläggsskyddet

En företagare har rätt att få ålderspension enligt tilläggspensionsskyddet då han har uppnått pensionsåldern förutsatt att

- det då åldern för ålderspension uppnås eller den förtida ålderspensionen börjar har gått högst 4 månader sedan försäkringen av tilläggsskyddet upphörde.

Om invalid- eller arbetslöshetspension enligt grundförsäkringen börjar efter att pensionsåldern i tilläggsskyddet har uppnåtts, begränsas tilläggsdelen i ålderspensionen enligt de av social- och häl-

sovärdsministeriet fastställda villkoren. Om företagaren enligt grundförsäkringen får invalid- eller arbetslöshetspension, som har börjat före pensionsåldern, utbetalas inte tilläggsdel i ålderspensionen.

En företagare har rätt att få invalidpension som uppgår till beloppet av den målsatta pensionen i tilläggsskyddet förutsatt att

- han inte vid tidpunkten för pensionsfallet har uppnått pensionsåldern i tilläggsskyddet
- han omfattas av tilläggspensionsskyddet då arbetsoförmågan börjar eller det då har gått högst 4 månader sedan försäkringen av tilläggsskyddet upphörde; och
- han har rätt att få invalidpension enligt 4 § 3 mom. APL.

Invalidpension enligt tilläggsskyddet ändras till ålderspension av samma storlek vid pensionsåldern i tilläggsskyddet.

En företagare har rätt att få arbetslöshetspension som uppgår till beloppet av den målsatta pensionen i tilläggsskyddet förutsatt att

- han inte vid tidpunkten för pensionsfallet har uppnått pensionsåldern i tilläggsskyddet
- han omfattas av tilläggspensionsskyddet då han blir arbetslös; och
- det då den i lagen om utkomstskydd för arbetslösa bestämda dagpenningperioden på 500 dagar eller den omedelbart föregående självriskperioden börjar har gått högst 4 månader sedan försäkringen av tilläggsskyddet upphörde; och
- han på basis av det företagarförhållande till vilket tilläggsskyddet hänför sig har rätt att få sådan arbetslöshetspension enligt 4 c § APL där tiden från det att arbetslösheten börjar fram till pensionsåldern räknas som pensionsgrundande tid.

Arbetslöshetspension enligt tilläggsskyddet ändras till ålderspension av samma storlek vid pensionsåldern i tilläggsskyddet.

Vid deltidspension föreligger inte rätt till pension enligt tilläggsskyddet.

Efterlevande maken och barnen har vid den försäkrades död rätt till familjepension som uppgår till beloppet för den målsatta pensionen i tilläggsskyddet förutsatt att

- förmånslåtare omfattas av tilläggspensionsskyddet vid sin död; eller
- det vid förmånslåtarens död har gått högst 4 månader sedan försäkringen av tilläggsskyddet upphörde; eller
- förmånslåtare avlider medan han får eller har rätt att få ålders-, invalid- eller arbetslöshetspension som uppgår till beloppet av den målsatta pensionen i tilläggsskyddet.

Om företagaren vid sin död enligt grundförsäkringen fick eller hade rätt att få invalid- eller arbetslöshetspension, som har börjat före pensionsåldern i tilläggsskyddet, eller ålderspension som har börjat omedelbart efter ovannämnda pensioner, utbetalas inte tilläggsdel i familjepensionen.

Förutsättning för utbetalning av begravningsbidrag är att

- företagaren omfattas av tilläggspensionsskyddet vid sin död; eller
- vid företagarens död har det gått högst 4 månader sedan försäkringen av tilläggsskyddet upphörde; eller
- företagaren har vid sin död omfattats av tilläggspensionsskyddet fram till åldern för ålderspension eller fram till den förtida ålderspensionen eller deltidspensionen; eller företagaren avlider medan han får eller har rätt att få eller efter att fram till pensionsåldern ha fått invalid- eller arbetslöshetspension enligt villkoren för tilläggspensionsskyddet.

c) Samordning

Ålders-, invalid-, arbetslöshets- och familjepension enligt tilläggspensionsskyddet samordnas med förmåner enligt 8 § 1 mom. APL (LITA-förmåner). Ovannämnda förmåner minskar primärt det sammanlagda beloppet av pensionstagarens grundpensioner enligt 8 § 4 mom. APL.

Vid samordningen av familjepensionen beaktas grundpensionerna enligt 8 § 4 mom. APL utan pensionsjämkning enligt 8 c – 8 f § APL.

Med anledning av samordningen minskas tilläggspensionen dock endast i sådan utsträckning att förmånernas sammanlagda belopp förblir minst lika stort som det skulle vara ifall personen inte skulle ha haft rätt till primär förmån.

Ikraftträdande

Kartan träder i kraft 31.12.2004

Efter 31.12.2004 kan förmåner enligt registrerade tilläggspensionsordningar inte längre ändras utom när pensionsskyddet sammanjämkas på grund av eventuella lagändringar i framtiden.